

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

موضوع: اعداد صلاة

درباره عبادت پیامبر صلی الله علیه و آله قبل از اسلام سوال شده که عرض کردیم حضرت قبل از بعثت و حتی طبق برخی روایات قبل از خلقت آدم نیز پیغمبر بوده و مسلماً عبادات خاصی داشته و شریعت مستقلی نسبت به دیگر پیامبران داشته.

بحثمان در این بود که اخبار مربوط به تعداد نوافل مختلف می باشند؛ دسته اول اخباری هستند که دلالت دارند بر اینکه تعداد نوافل ۳۴ رکعت می باشد که عبارتند از اخبار ۲ و ۳ و ۴ و ۷ و ۱۱ و ۲۲ و ۲۳ و ۲۵ و ۲۶ و ۲۹ از باب ۱۳ از ابواب اعداد الفرائض ونوافلها، والقائل به شیخ طوسی در خلاف و سید مرتضی در انتصار.

دسته دوم اخباری هستند که دلالت دارند بر اینکه نوافل ۳۳ رکعت می باشد زیرا صلاة وتیره را جزء نوافل حساب نکرده اند، اخبار ۱ و ۵ و ۶ و ۲۰ از باب ۱۳ از ابواب اعداد الفرائض ونوافلها بر این مطلب دلالت دارند.

دسته سوم اخباری هستند که دلالت دارند بر اینکه نوافل ۲۹ رکعت می باشد، اخبار ۲ و ۵ و ۷ از باب ۱۴ از ابواب اعداد الفرائض و نوافلها بر این مطلب دلالت دارند.

دسته چهارم اخباری هستند که دلالت دارند بر اینکه نوافل ۲۷ رکعت می باشد، اخبار ۱ و ۳ از باب ۱۴ بر این مطلب دلالت دارند.

عرض کردیم جمع بین این اخبار به این صورت است که اینها در فضیلت و ثواب با هم فرق دارند یعنی هرچه کمتر باشد فضیلت و ثوابش کمتر خواهد بود و هرچه بیشتر باشد فضیلت و ثوابش بیشتر خواهد بود.

یک خبر را به عنوان نمونه می خوانیم تا مطلب روشن شود، خبر این است: ﴿محمد بن الحسن یاسناده عن الحسين بن سعيد﴾ ثقة و بسیار با عظمت است و از طبقه ۶ می باشد و شیخ از طبقه ۱۲ است و شیخ این خبر را از کتاب او گرفته، عن ابن أبي عمير (از اجلای رواة و از طبقه ۶)، عن ابن أذينة (طبقه ۵ و ثقة است و اسمش در سند ۴۸۲ خبر ذکر شده)، عن زرارة (از اجلای طبقه ۴ می باشد و مقام بسیار بالائی دارد کان قارئاً فقیهاً شاعراً ادیباً متکلماً) قال: قلت لأبي جعفر عليه السلام: إني رجل تاجر أختلف وأتجر فكيف لي بالزوال والمحافظة على صلاة الزوال؟ وكم نصلي؟ قال: تصلي ثماني ركعات إذا زالت الشمس، وركعتين بعد الظهر، وركعتين قبل العصر، فهذه اثنتا عشرة ركعة، وتصلي بعد المغرب ركعتين، وبعد ما ينتصف الليل ثلاث عشرة ركعة، منها الوتر، ومنها ركعتا الفجر، وذلك سبع وعشرون ركعة سوى الفريضة، وإنما هذا كله تطوع وليس بمفروض، إن تارك الفريضة كافر، وإن تارك

یک مطلب مهمی که در اینجا وجود دارد این است که ما شیعیان قائلیم هرچه که ائمه علیهم السلام گفته اند از راه وحی بوده، در کتاب "الفقه علی المذاهب الخمسه" تالیف محمد جواد مغنیه و همچنین در کتاب "الفقه علی المذاهب الأربعة" مطالب فراوانی در مورد بحث ما یعنی تعداد نوافل بیان شده من جمله اینکه ۳۴ رکعت نافله و ۱۷ رکعت فریضه مجموعاً ۵۱ رکعت از انفرادات شیعه است و نماز شب با این کیفیت و ادعیه و آداب مخصوص ما شیعیان می باشد، حالا باید ببینیم عامه در این رابطه چه می گویند و ما چه می گوئیم، که بماند برای فردا إن شاء الله تعالی

والحمد لله رب العالمین و صلی الله علی
محمد و آله الطاهرین

هذا ليس بكافر، ولكنها معصية، لأنه يستحب إذا
عمل الرجل عملاً من الخير أن يدوم عليه^۱.

این خبر دلالت دارد بر اینکه نوافل ۲۷ رکعت می باشند و خبر سوم از این باب ۱۴ نیز تقریباً مضمونش همین است.

قبلاً عرض کردیم که کیفیت نقل خبر مشایخ ثلاثه با هم فرق دارد؛ کلینی از خودش تا معصوم را یک به یک در سند حدیث ذکر می کند البته گاهی معلقاتی دارد ولی سبک و مشی اصلی او همین است.

شیخ طوسی نوعاً روایات را از کتب گرفته لذا خودش و صاحب کتاب را در سند حدیث ذکر می کند و کسی اگر بخواهد وسائط تا امام معصوم را پیدا کند باید برود و پیدا کند البته در آخر تهذیب و همچنین در آخر جامع الرواة این وسائط ذکر شده اند.

شیخ صدوق در من لا یحضر شش هزار حدیث نقل کرده که دو هزار از آنها مرسل می باشد، البته در اول کتاب نوشته آنچه که ما بین من و خدای من حجت است نقل کرده ام یعنی حتی مرسلات در نظر خودش صحیح بوده اند و اما آن چهار هزار خبری که مسند هستند را نیز مانند شیخ طوسی نقل کرده یعنی فقط صاحب کتاب را ذکر کرده و دیگر از صاحب کتاب تا معصوم را نقل نکرده که باز این وسائط در آخر جلد دوم جامع الرواة ذکر شده اند. دسته بندی روایات در مورد تعداد نوافل عرض شد حالا خودتان باید مراجعه و مطالعه بفرمائید.

^۱ وسائل الشیعة، شیخ حرعاملی، ج ۳، ص ۴۲، ابواب اعداد الفرائض و نوافلها، باب ۱۴، حدیث ۱، ط الاسلامیة.